

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

ze Lwowa 14 Maja.

Gazeta tutejsza ogłosiła okolnik Rządu krajowego względem zaprowadzenia nowego podatku gruntowego tymczasowego, bo póty trwać mającego, dopóki stałe w tej mierze urządzenie nie nastąpi. Do tego podatku pociągnięte są: właściwe dochody z gruntu, pożytki z budynków, użytek z urbaryuszów i dziesięcin.

z Wiednia 12 Maja

Spodziewają się tu, że za powrotem Cesarza z Włoch nastąpi zmniejszenie dotychczasowych uciążliwych podatków, tak dla miast, iako i dla właścicieli ziemskich, a szczególnie dla drugich, z powodu ciągle niskiej ceny zboża i innych płodów. Cesarstwo zaraz po powrocie mają się udać do wód w Czechach, co zda się potwierdzać przez rozliczne przygotowania robione w tamtejszych dobrach Xięcia Metternicha, iako też i u wód w Marienbergu.

Hrabina Belesley matka oycobowcy tegoż nazwiska jedzie do Włoch z prośbą do Monarchy o ulżenie zapadłej kary śmierci na iey syna. Wątpią iednak, żeby co wskórała, lubo wiadomo, że zabity Hrabia Belesley był nayokrutniejszego charakteru, i że zmusił 16 lat dopiero mającego syna swego do zabicia iednego z poddanych iego.

Dnia 30 p. m. zjechała Pani Baciocchi do Schönau do Xięcia Montfort (Hieronima Bonapartego) brata swego. Jedzie ona do wód w Baden.

z Berlina 15 Maja.

Dnia 13 rozpoczęły się wiosenne obroty wojenne tutejszey i Potsdamskiej osady.

Dnia 4go bieżącego miesiąca bawiąc się w zamkowym ogrodzie Charlotenburgskim czworo małych dzieci, dwóch chłopców i dwie dziewczynki, między któremi ośmioletni chłopczyk najstarszy, dobyli z ziemi korzeń iakieys rośliny, a w mniemaniu, że tatarakowy, iadły. Niedługo potem uczuły w sobie mocne rzniecie; a pomimo spieszneho ratunku i pomocy lekarskiej, ieden chłopczyk i obie dziewczynki umarły. Drugi chłopczyk żył ieszcze nazajutrz, i była nadzieia, że wyzdrowieje. Według podobieństwa, korzeń ten był szaleiu wodnego.

z Drezna 10 Maja.

Król nasz wezwał Xiążąt Fryderyka i Klemensa synów Xięcia Maxymiliana do bywania na sessyach wydziału skarbowego i administracyi krajowej dla obeznania się praktycznie ze sprawami tych wydziałów.

Będzie utworzony u nas Katolicki Konsystorz pod przewodnictwem Wikaryusza Pa piezkiego.

z Munich 4 Maja.

Na sessyi Izby Deputowanych dnia 1go Maja P. Frank wniósł rzecz o zaprowadzeniu jawnego sądownictwa w sprawach cywilnych i kryminalnych, co dla ważności tej rzeczy do przyszłej sessyi odłożono. Wielu

członków zapisało się do mówienia w tej mierze, poczem Izba zamieniła się w tajny wydział.

Wydział trudniący się rozpoznawaniem podatków już ukończył swą pracę nad budżetem, który, iak słyhać, dnia 8 Izbie podany będzie. Ministrowie miewali częste narady z członkami tego wydziału, w skutek których Minister Spraw zagranicznych zezwolił na 50 tysięcy zł: na oszczędności w etacie wydziału swego, Minister spraw wewnętrznych na 100 tysięcy zł:, a Minister skarbu na 250 tysięcy zł: — Ministerjum Sprawiedliwości pozostało przy etacie, iaki początkowo budżetem przepisano.

Deputowani Merkel, Walther, Wachten, Anns i Oerthel podali Królowi dnia 30 Kwietnia prośbę przez wszystkich Deputowanych podpisaną o nadanie miastom wolnego sądownictwa. Przyjął ich Król bardzo uprzecznie i dał zaspokajające zapewnienie.

Na dzisiejszej sessyi był obecny Minister Sprawiedliwości Hrabia Reigersberg. Podano 38 petycyy, a między innemi od miast Wirzburga, względem wolnego w niem sądownictwa, poczem Pan Aretin zdał obszerną sprawę imieniem pierwszego wydziału o hipotekach, utrzymując potrzebę jawności i rozdziału ksiązek hipotecznych. — Między słuchaczami na galeryi widziano Xięcia Koburgskiego.

z Karlsruhe 3 Maia.

W adresie Izby pierwszey dnia 29go Kwietnia do W. Xięcia wyrażono: — „Jak z iedney strony nayprzymiemyjszym będzie obowiązkiem naszym bronić należący z prawa rządowi powagi, bez której nie masz szczęśliwości obywatelskiej, tak z drugiey nieomieszkamy zawsze przekładać W. Xiążęcey Mei bez naymniejszego zataienia wszelkie słuszne skargi, w tém przekonaniu, że bezstronna i dzielna obrona prawdy i prawa iest nayświętszą z wszystkich obywatelskich powinności. Połączemy usilność naszą w tém wytrwałém dążeniu, ażeby ustawa Konstytucyina w swém dobroczynném rozwinięciu stała się podporą wszelkich chwalebnych przedsięwzięć, tarczą osobistej wolności i własności, oraz nierozzerwanym nigdy węzłem braterskiej przyjaźni wszystkich klas

mieszkańców, połączonych w ubieganiu się z uwielbieniem i przywiązaniem do tronu i oyczyzny.

Deputacyi na ten adres (napisany iak mówią przez tajnego Radcę nadwornego Thibaut) iak W. Xiążę odpowiedział: „Z niewymowną radością widzę ia z ducha, iaki Izbę pierwszą ożywia, że nie zawiodłem się w oczekiwaniu moim, i że wszystkiego dobrego dla kraiu po pracach WPanów spodziewać się mogę. Bądźcie WPanowie pewni dzielnego zawsze z moiey strony wsparcia w tém wszystkim, cokolwiek mi dla dobra powszechnego przełożycie.“

Dnia 2go Maia deputacya Izby drugiey złożyła także uroczności W. Xięciu adres, w którym między innemi to wyrażono: — „Wasza Królewicowsko-Xiążęca Mość zaręczyłeś uroczystém słowem Xiążęcóm, iż zachowywać i wykonywać będziesz święcie ustawę Konstytucyina, a to świątobliwe zaręczenie w głębi serc naszych nazawsze utkwilo. Wspomniały dar iuz z niebios spoglądającego na nas Xiążęcia stał się przeto świętą i niczém nienadwężoną dla kraiu ustawą. Z ciemney nocy burzami skołatanego czasu zajaśniał nam naneście dobroczynny promień Konstytucyinej wolności, do ugruntowania której od najlepszego z panujących powołani iesteśmy. Zbieg niesłychanych okoliczności czasu tego utworzył wielką zasadę Równości praw i obowiązków każdego obywatela w obliczu prawa; lecz naszemu wiekowi zostawione było tę dobroczynną prawdę uznać w całym iey blasku, że prawa tronu i narodu są istotnie też same, i nierozdzielne. Racz W. K. Xiążęca Mość ufać Reprezentantom ludu twoiego, i byż pewnym ich gotowości w popieraniu wszystkich środków, iakie tylko w mądrości twoiey dla utrzymania tej zasady przedsięwziąć zechcesz. Przyrzekłeś W. K. X. Mość łaskawie wysłuchać zawsze wszystkich życzeń narodu; na tém więc zapewnieniu wspaniałego władcy gruntuię się nadzieia nasza, że nie odmówisz narodowi urzędów właściwych duchowi oświeconego wieku, do iakich liberalna Konstytucyia sposobność W. K. X. Mości podaie.“ — W. Xiążę odpowiedział: — „Przyjemno iest dla mnie, że w wynurzeniach Izby drugiey znajduję nowy dowód dobrego ducha. Niebawnie będą podane WCPanom przez Kommissarzy rzą-

dowych rozmaite projekta w rzeczach administracyjnych dla zaspokojenia i do etnie-
nia nader sprawiedliwych żądań. Życzeniem
moim jest, byście je zgłębili i rozpoznali do-
kładnie dla objawienia mi myśli waszych w
tej mierze; albowiem w spokojnym tylko
rozważaniu i wykonaniu rozporządzeń już
raz przez Rząd zaprowadzonych dokonamy
oczekiwanego dzieła.“

Jzba druga, która wyznaczyła już 5
wydziałów z grona swego, miała podane sobie
następujące projekta: O zniesieniu pańszczy-
zny; o zniesieniu dziesięciny przez zamianę
iey na stosowną opłatę; o wolności handlu
wewnątrz Niemiec; o publicznym odbywaniu
się sądownictwa, i o sądach Przysięgłych
(Jury).

Wielki Xiążę zaprowadził wiele nowych
urządzeń w woysku. Znaczna część żołnie-
rzy rozpuszczona będzie na urlopy dla za-
ięcia się rolnictwem, a odtąd ustaią wszelkie
tak zwane honorowe stráže, a tylko dla służ-
by i bezpieczeństwa publicznego potrzebne
będą utrzymywane.

Pracują tu teraz nad planem sprosto-
wania i ścieśnienia koryta Renu między
Strasburgiem i Manheimem, przez
co wiele bardzo wysepek w stały ląd będą
zamienione.

Do nowo zaprowadzonej oszczędności
należy także skassowanie menażeryi zwi-
erząt. Kilkaset jeleni chowanych wypuszczono
na wolność w lasy Królewskie. Niektóre
z nich tak do miejsca pierwotnego pobytu
swego przywiązane były, że ie potrzeba było
wywozić, a 8 do 10 sztuk błąka się ie-
szcze około murów zwierzyńca, uciekając
z lasów. Dowożą im codziennie furę chleba,
który im na ustroniu w lesie składają. Biały
oswoiony ieleń, znalazłszy otwór do ogrodu
zamkowego, nocuje w nim regularnie, a we
dnie idzie przy furze chleb do boru wiozącej.

Wczoray przybył tu goniec z Peters-
burga z zezwoleniem Cesarza Rossyyskiego
na małżeństwo Margrabiego Leopolda z
Królowną Szwedzką Zofią, której Monar-
cha ten jest opiekunem. Zaręczyny nastą-
pią dnia 21go bieżącego miesiąca, a ślub
dnia 20go Czerwca, iako w dzień urodzin
Margrabiney matki.

Pomimo znacznego śniegu, który spadł
dnia 28go Kwietnia, mróz nie zaszkodził
winnicom tutejszym, przedsięwzięto albowiem
wszelką w tej mierze ostrożność, a

mianowicie za pomocą nałożonych ogniów,
z których dym osadzania się szronu nie do-
puscił.

z Hanau 7 Maia.

Z ciągłego o Sandzie od dni kilku mil-
czenia wniesiono, że już nieżyje. Niektóre
gazety ogłosiły śmierć iego za pewną, nie-
które nawet, że już w cichości przez wię-
źniów domu poprawy pogrzebionym został.
Z tem wszystkiem okazało się podług naj-
świeższych z Manheimu doniesień, a z pe-
wnych źródeł pochodzących, że Sand nie-
tylko ieszcze żyje, ale że nierobiono żadney
operacyi w ranie iego. Jowszem, Sand ma
się lepiej tak dalece, że wyszedł z niebezpie-
czeństwa. Uwagę i staranność względem przy-
prowadzenia go do zdrowia podwoiono teraz,
albowiem od zeznań iego w stanie przytomno-
ści umysłu wiele bardzo zawisło. — Przy-
stęp do niego zabroniony, a straż nader czu-
wa. — Gdy przybył do Manheimu i stanął
w oberży dnia ieszcze 23 Marca, zapi-
sał się na liście osób gościnnych w pięciu ru-
brykach iak następuje:

Data	Nazwisko	Stan	w Interes	skąd?
23	Heinrichs	Stu: teol:	..	(z Erlang:

Kommissya wyznaczona do Jena od W.
Xięcia Badeńskiego powróciła do Weymaru
z tym skutkiem, że do czynu Sanda nikt
nienależał, ani o przedsięwzięciu iego niewie-
dział.

Rodzina Kotzebuego opuściła już
Manheim. Dnia 4 przejechała przez Frank-
fort, a wczoray przez tutejsze miasto. Z ow-
dowała Panią Kotzebue, oprócz małych
dzieci, iedzie także do Rewla Podpułkownik
Kotzebue z żoną swoją.

Od Menu 7 Maia

Gazeta Powszechna umieściła pi-
smo z W e y m a r u obymające uwa-
gi nad Sandem, temi celniejszemi w prze-
konaniu każdego poczciwego człowieka nieo-
mylnie znajdującemi się zakończone: 1) że
Sand nie miał nikogo współnikiem, i niko-
mu się zamiaru swego nie zwierzył. — 2)
Że dotąd w Jena zbyt łaskawie postępowa-
no sobie w przyymowaniu na akademią mło-
dzieży złej sławy, i że zadto dopuszczano
szerzyć się iey, swawoli. 3) Że dla skutecz-

nego dopięcia celu w przeistoczeniu panującego teraz między młodzieżą ducha, nie od niej, ale od nauczycielów zacząć należy; w ich bowiem mocy jest wpaść w młodzież i utrzymywać w niej czyste płomienie skromności, albo niszcząca pochodnią morderstwa.“

Donoszą z nad Rennu, że w różnych tamtejszych okolicach poymano wiele młodzieży, w skutku dalszego poszukiwania z powodu zabójstwa Kotzebuego. Jednego z poymanych wypuszczono za daną przez rodziców rekomyą; lecz zaledwie uwolnionym został, schronił się, i dotąd wynaleźć go nie można.

Z papierów zabranych niektórym studentom w Giessen w Księstwie Darmstadt-skiem miało się wykazać, że tam jest główne siedlisko tak zwanego Związku Czarnego, na czele którego niewiadome są osoby. Członkowie zgromadzenia tego, zowiący się Nieuległemi, na ślepe posłuszeństwo przysięgają. — Wiadomość ta nie zdaie się niepodobną, gdy sobie przypomniemy rozpustę studentów na uroczystości w Warburgu, gdzie studenci z Giessen nawięcej dokazywali.

Sprawa o pojedynek między studentami w Wirzburgu, w którym zginął był młody Hrabia Maksymilian Hegnenberg, pójdzie niezadługo pod wyrok sądu apellacyjnego w Departamencie Niższego Menu. Obróńca dwóch oskarżonych studentów, członek Uniwersytetu Kiliani, kandydat prawa, w podaném piśmie twierdzi między innymi, że w myśl powszechnych zasad prawnych, iako też samegoż prawa, sam przez się pojedynek jest tylko uchybieniem policyjnym, iakiem jest samobójstwo, nigdy zaś przestępstwem.

Wielki Książę Weymarski wyedzie dnia 13go do Niderlandów dla odwiedzenia syna swego Gubernatora Flandryi Wschodniej.

Członkowie Seymu Związku Niemieckiego w Frankorcie, w których krajach są akademie, miewają od dni kilku narady, do których wezwano także Weymarskiego Radcę Poselstwa Pana Cankę.

Słychać, że Królewicz następca tronu Pruskiego odwiedzi dwór Bawarski.

Król Portugalsko-Brazylijski wezwał Ligę Szwajcarską o pozwolenie zaciągnięcia pułków Szwajcarskich do gwardyi swojej przyboczney, względem czego chce zawrzeć

ze Stanami stosowną umowę, do której mają mu podać zasady.

Do pogłoski, że w Kantonie Tessyńskim nowy wybuchnął wulkan, dało powód zawaleniu się wierzchołka skały, której spadnięcie okropny loskot i trzęsienie ziemi sprawiło. Zwalona część wpadła w rzekę Breggia, w której bieg wody wstrzymała, i rozlewu iey na pobliskie łąki była przyczyną, dopóki koryta nie przeczyszczono. Spadające kamienie, pościnały drzewa stojące na brzegu iak gdyby siekiera, i część poblisko młynowego mlyna zawałiły. Ani płomieni, ani zapachu siarki, iak początkowo doniesiono, nikt nie widział i nie czuł.

Z Brukseli 7 Maia

Osądzeni tu za wiadomy spisek przeciw Cesarzowi Alexandrowi r. 1818 odwołali się od wyroku.

D. 1 b. m. Kommissarz Króla Niderlandskiego Hoffmann oddał Kommissarzowi Hanowerskiemu hrabstwo Spiegelberg kupione przez Księcia Reienta Angielskiego.

Z Paryża 5 Maia

Onegdaj, d. 3 Maia, obchodzono tu piętą rocznicę powrotu Króla do Paryża. Przede mszą odebrał Król powinszowanie od rodziny swojej. Po wysłuchaney mszy zasiadł Król na tronie, otoczony Książętami krwi swojej. Przyjął naprzód powinszowanie od swoich Ministrów i Marszałków Francyi, a potem wprowadzono deputacje Izby Parów i Izby Deputowanych. Tey Prezes P. Rayez tak do Króla przemówił:

„N. Panie! Wierni twoi poddani Deputowani z Departamentów, tłumacze wiernego ludu, składają ci wynurzenie iego przywiązania i życzeń serca. Ileż to ta pamiętna rocznica ocuca wspomnień, ile uczuć wzburza! Panowanie W. K. Mości nie tak długie, iak pełne prawdziwey chwały, jest iuż wielkiem panowaniem. Każdey chwili widzimy zacierający się ślad iednego z nieszczęść naszych, a prawie zawsze oycowska dobroć twoja nadzieie nasze wyprzedza. Przyymy Królu powinszowanie i bold caley Francyi za tak ślachetne prace; a my, których iey wybór uczynił ich uczestnikami, szczęśliwi tłu-

macze tej wdzięczności, nigdy nie zapomniemy, iż prawa korony i rodziny twojej, upoważnione przez religia, zapewnione prawami i przywiązaniem naszym, są połączone z bytem i szczęściem naszym, oyczyzny, które utrzymać, do wierności naszej, a bronić ich, do sławy naszej należy.

Na to Król tak odpowiedział:

„ Mile zawsze przyjmuję powinszowania od Izby Deputowanych. Uważam ją za tłumacza mojego ludu w osobistych uczuciach, iakie mi oświadczą. Polegam na współdziałaniu Izby waszey w tém, co spełni dobro w duszy moiej będące.

Winszowały potem Królowi rozmaite władze konstytucyjne, i wojskowi.

Z powodu obchodu tej rocznicy powrotu Króla do stolicy tak jeden z dzienników napisał: — „ Powrócił Król d. 3 Maja 1814 r. wydawszy dnem wprzody w St. Ouen oświadczenie, to między innymi opiewające: „ Wolność publiczna i osobista będzie zapewniona, a wolność druku szanowana. . . . „ Nikt nie będzie turbowany za iego zdania „ i głosowanie „ — Oświadczenie to wszelką obawę usmierzyło, pokrzepiło umysły, służyło Kartie konstytucyjney za zasadę, iak karta miała służyć za zasadę prawom organiznym, które żadnego przepisu przeciwnego fundamentalnemu prawu nie powinny zawierać. Jeśli rocznica tego dnia pamiętnego będzie obchodzona stosownie do życzenia wszystkich Francuzów, wszelkie środki, przepisy i ustawy Rządu, niezgadające się z tém oświadczeniem Króla w St. Ouen wydanem, będą usunięte i zniesione. „

Dnia 1 Maja była publiczna sessya Izby Deputowanych, na której wzięto z porządku pod rozagę trzeci projekt prawa o dziennikach i pismach peryodycznych. Zabrał zań głos P. Dumeylet, i tak mówił: — „ Wolność druku nie tylko nie byłaby zupełna, ale nawet czczą, bez wolności dzienników. „ Gdybym mówił do mniey swiatłego zgromadzenia, starałbym się dowieść, że tylko „ przez dzienniki pośrednie klasy mieszkańców całą siłę społeczności stanowiące mogą „ być o tem, co im wiedzieć potrzeba, uwiadomiane. — (Tu mówca odzwał się przeciw przepisowi wproiekcie wymagającemu, aby dwaj „ z wydawców dziennika i pisma peryodycznego

byli odpowiedzialnemi, tudzież żądał, aby bardziej jeszcze zmniejszył wymaganą wproiekcie pieniężną porękę, którą złożyć mają wydawcy, niż Kommissya zmniejszyła, a potem tak mówił): — „ Dzięki mądrości Króla niech „ będą za to, iż już używamy dobrodziejstwa „ ustaw, o które ludy wołaty. Ale nie „ zyskaliśmy jeszcze wolności druku, tego „ klucza do sklepienia, bez którego niczy się „ trwałego nie zbudowało. Pospieszcież „ staleniem tej wolności i nabyciem chwały „ z uzupełnienia swobód naszych narodowych „ i konstytucyjnych. W początkach posiedzenia tegorocznego proiekt obalenia prawa „ milego Francyi zrządził upadek przeszłego „ ministeryum. Nie waham się powiedziec, „ że gdyby nowe ministeryum więcej „ dzielności i chęci okazało, ten nierostropy zamach niebyłby się ponowił, szkodliwe nadzieie nie pomnożyłyby się, i stałość ustaw nie podpadłaby wątpliwości. Ale powracając do rzeczy, o którą idzie, obstać przy poprawkach uczynionych wproiekcie przez Kommissyą, i przy moich, które iesli nie będą przyjęte, „ głosię za odrzuceniem całego projektu. „

Po Panu Dumeylet mówił tak P. Keratry: — „ Dzienniki rozszerzyły miejsce „ obrad naszych. Pisma publiczne wprowadzają tu cały naród. Niemasz już około „ nas murów, a rozlegające się tu głosy „ doydą w niewielu godzinach do najdalszey „ granicy kraiu naszego. Pod tym względem „ tak czuie potrzebę dzienników, że nie mogł „ bym poiać, iakby się bez ich pomocy „ Rząd reprezentacyjny, by też w najmniejszym kraiu, mógł ostać. Przez nie utrzymuje się łańcuch związku między Panującym „ a poddanemi iego, między władzami a podwładnemi. Jeśli panujący tłumaczy się otwarciem „ swoich żądaniach, poddani przychylają się „ do nich z ufnością. Aczkolwiek uciążliwe „ są ciężary publiczne, uszczębiają się z nich obywatela bez szemrania. Żądaliście trzech „ tysięcy milionów od Francyi; w swoim kredycie znalazła ona sposob ich złożenia. Tego „ ieszcze roku, uczyniwszy iey próżną nadzieję „ ulgi, zażądacie około tysiąca milionów, „ i da ię, bo ogłaszane przez dzienniki obrady „ wasze wykażą iey potrzebę tego. . . . „ Dziennikarze powinni być za poręką, ale ta „ niech nie będzie przesadzona, bo zbyt „ przywiódłaby stan piearzów do klasy mo-

„nopolliow” przeciw którym tyłu się odez-
 „wał. „ (Upominał potem mówca dzienni-
 karzów, aby pisali w duchu niepodległości i
 i prawdy, i zakończył oświadczeniem się za
 poprawkami uczynionemi przez Kommissyę.
 P. Daunou mówiąc obszernie zakończył o-
 świadczeniem, iż 8 pierwszych artykułów pro-
 iektu odrzuca. — Dalsze roztrząsanie od-
 Źono do sessyi dnia 3go, Maia, na któ-
 rey P. Guizot Kommissarz Królewski mó-
 wił za projektem, a P. Benjamin Constant
 zbiłat jego rozumowanie. P. Lainé oświadczył
 się za projektem. — Dnia tego ukończyło
 się roztrząsanie projektu, a dnia 4 przyjęto
 znaczną większością pierwszy artykuł projek-
 tu, w tych wyrazach: — „Właściciele lub wy-
 dawcy dziennika albo pisma peryodycznego
 poświęconego całkiem lub częściowo rzeczom
 politycznym obowiązani będą podać oświad-
 czenie wskazujące nazwisko, przynajmniej
 jednego właściciela lub wydawcy odpowiedzial-
 nego, jego mieszkanie i upoważnioną drukarnią,
 w której się dziennik lub pismo peryodyczne
 ma drukować; — zabezpieczyć porękę, któ-
 ra w departamentach Sekwany, Sekwany i
 Oise, Sekwany i Marny wynosić ma 10,000
 fr. dochodu co do dzienników wychodzących
 codziennie, a 5000 fr. co do dzienników lub
 pism peryodycznych nie codziennie wychod-
 zących. W innych zaś departamentach, po-
 ręką od dzienników wychodzących codzien-
 nie po miastach mających 50,000 mieszkań-
 ców i więcej, będzie 2500 fr. dochodu, a 1500,
 mniejszą od powyższej ludność mających,
 połowa zaś tych ilości od dzienników i pism
 peryodycznych nie codziennie wychodzą-
 cych. „

Kommissya budżetowa ma wnieść w Iz-
 bie Deputowanych połączenie administracyi
 wielkiego kanclerstwa Legii honorowej z
 Ministerstwem skarbu, i żeby od d. 1. Sty-
 czenia r. b. płacono całkowitą pensyą członkom
 Legii honorowej.

D. 2. Maia Xiążę Mouchy Par Fran-
 cyi, otrzymawszy od Króla Hiszpańskiego ła-
 nuch orderu Runa złotego, po wykonanej
 przysiędze przed Królem naszym zastępują-
 cym w tey mierze Króla Hiszpańskiego W.
 Mistrza tegoż orderu, odebrał ten ła-
 nuch z rąk Króla, i włożył na szyję, a to wszystko
 w obecności Kawalerów rzeczonego orderu,
 między którymi był Xiążę Talleyrand, i w

obecności Marszałków, Parów Francyi, i ca-
 tego dworu.

W sądzie tutejszym Królewskim toczy się
 sprawa między Hrabią Luxbourg a by-
 łym iey mężem Revel, który wyiedał był
 sobie nakaz tey Hrabinie, aby mu pokazała
 papiery tyczące się powtórnego i trzeciego iey
 małżeństwa, a przeciw któremu nakazowi od-
 kazala się Hrabina.

Pociągniono do sądu policyi poprawczyey
 tutejzey Pana Lefevre de Fabriminil
 mieniącego się adwokatem, założyciela Towar-
 rzystwa Powszechnego, którego wielu
 współtowarzyszów iego obwinili o wyłudzenie
 od nich poręki, a niemogącego iey zwró-
 cić, ani na niczém zabezpieczyć. Zapyta-
 ny od Prezesa sądu, na iakiey nieruchomości
 chciałby hipotekować 50,000 akcyy, na
 których przedsięwzięcie swoje gruntuie, od-
 powiedział, iż to jest tajemnicą, której wyiawić
 nie może, chyba na tajney sessyi sądowej.
 Odłożono tę sprawę do 8 dni.

Stary woyskowy, który służąc woysko-
 wo wzrok utracił, wydał poema w 4 czę-
 ściach, którego rzeczą są cztery publiczne o-
 grody w Paryżu. Poema to jest zabawne,
 i ma interessujące przypiski.

Zrobiono tubardzo ważne odkrycie, któ-
 re lekarzów i chemików szczególniey zajmuie.
 P. Mange wynalazł, że kwas drzewowy (acide py-
 roligneux) przez dystyllacyą drzewa otrzyma-
 ny ma tę własność, iż zepsuciu się i zgniliznie-
 ciał zwierzęcych zapobiega. Włożywszy
 w kwas na kilka tylko minut kawałek mię-
 sa, można ię według upodobania iak naj-
 dłużej zachować. Zębra, nerki i wątroba
 zpreparowane tym sposobem w Lipcu roku
 przeszłego dziś ieszcze tak są piękne i świeże,
 iak gdyby prosto z iatki przyniesione były.
 Robiono także toż doswiadczenie na trupach,
 które od trzech tygodni najmniejszemu zepsu-
 cieniu nie podległy. Smarując ciało iakim tym
 kwasem, nie tylko zapobiega się zgniliznie,
 ale ią się nawet usuwa. Jak ważne takowe
 odkrycie przyniesie korzyści, mianowicie dla
 ludzi okrętowych, wątpić niemożna; toż w
 sztuce lekarskiej i. t. d. Teraz okazuje
 się, dla czego mięsno duszone w piecu nigdy
 tak długo iak wędzonka nieutrzymuje się.
 Teraz się także odkryło tym sposobem odwiecz-
 ną tajemnicę Egypcyan, których mumie od
 3 tysięcy lat nie doznają zepsucia, a które z

powierzchni swojej zdają się iak gdyby dymem okopcone były.

z Włoch 30 Kwietnia.

Xiążę Metternich wyjechał dnia 24 Kwietnia z Rzymu do Neapolu.

Dnia 15go Kwietnia w Królewskiej kaplicy w Neapolu odprawiła się uroczystość zaślubin Xiężniczki Ludwiki Karoliny córki Xięcia Kalabryjskiego z Infantem Hiszpańskim Franciszkiem de Paula. Tamtejszy Kardynał Arcy-Biskup dał im ślub.

Dnia 17go nowy wybuch Wezuwiju-sza nabawił strachu mieszkańców tamtejszych okolic. Szczęściem, że lawa wzięta kierunek po dawniejszej; skończyło się więc tylko na pięknym oświeceniu nocnym.

Zapewniają, że obie córki Króla Sardyńskiego Marya Teressa i Marya Anna, bliźnięta narodzone dnia 19go Września 1803 roku, zaślubione będą, iedną Królowi Hiszpańskiemu, a druga synowi Xiężney Łukieskiej Infantki Hiszpańskiej.

Admirał Angielski Fraemantle przybył na Sądzielowym okręcie do Neapolu. Uda się on do Malty dla objęcia dowództwa nad siłą morską Angielską na morzu śródziemnym, którą dotąd Admirał Penrose dowodził.

z Madrytu 20 Kwietnia.

W tych dniach zawinęło z Veracruz (w Ameryce) do Kadyxu 5 okrętów, które przywiozły bogaty ładunek w towarach, oraz wiele iuż na pieniądze wyrobionego i niewyrobionego srebra. Przybycie to wskrzesiło w kupcach tamtejszych obumarlą iuż prawie nadzieję, a tąd większą radość wzbudziło, że co chwila spodziewane są inne okręty z 6 lub 7 milionami piastrow. — Kapry Powstańców Amerykańskich kusily się nieraz o zdobycie tych okrętów, lecz zawsze bezskutecznie, i z własną ich stratą.

Listy przywiezione stamtąd donoszą, że prawie wszyscy Powstańcy tej prowincyi przyjęli ofiarowane sobie od Króla przebaczenie, i powrócili do domów, przez co porządek i pokój coraz mocniej tam się ustala. Jeden tylko ieszcze Vitorja błaka się po odleglejszych okolicach z 20 lub 30 współ-

towarzyszami, lecz i ten ulegnie niedługo pod przewagą siły Królewskiej.

z Londynu i Maia.

W imieniu Rzeczypospolitey Wenezuelskiej ogłoszony został manifest, przez Bolivara podpisany, w wyrazach: „Gdy Hiszpania niemyślała nigdy o szoszerem pojednaniu się, wtenczas nawet, gdy iey do tego Angliia ofiarowała pośrednictwo, ale owszem uzbraiała się ciągle i wysyłała wojsko, porty Wenezuelskie trzymała w zamknięciu, i rozmaite spiski wewnątrz kraju Wenezuelskiego knowała, dopuszczając się wbrew prawu narodów iak nayszkaradniejszych okrucieństw; zaczęm Rząd Rzeczypospolitey ufny w siłę swojej, i pełen uczucia odzyskaney wolności, widzi się w potrzebie, ażeby uczynił zażośyc życzeniom narodu, i w obliczu świata całego oświadczył

- 1) Ze Rzeczpospolita Wenezuelska, prawią Boską i usilnością Indu od narodu Hiszpańskiego nazawsze odłączona, stała się oddzielnym, niepodległym i wolnym narodem; —
- 2) Ze Hiszpania ubliża sprawiedliwości domagając się nad nią panowania, a Europa nie ma żadnego prawa wspierać ją w tym zamiarze; —
- 3) Ze nigdy Rzeczpospolita niedopraszała się braterskiego z Hiszpanią połączenia, i nigdy go żądać niebędzie; —
- 4) Ze nie szukała pośrednictwa Mocarstw dla pogodzenia iey z Hiszpanią; —
- 5) Ze nigdy w żadne układy z Hiszpanią wchodzić niebędzie inaczej, tylko na zasadzie zupełney równości, iak to między wszystkimi innymi dzieie się narodami; 6) Ze iezeli mogłaby życzyć sobie pośrednictwa Mocarstw zagranicznych, to iedynie dla dobra ludzkości, ażeby skłonić Hiszpanią do uznania iey niepodległości i samoistnienia; —
- 7) nakoniec, ponieważ Rzeczpospolita walcząc od d. 10 Kwietnia 1810 za niepodległość swoją skropiła krwią synów swoich ziemię oyczystą dla osiągnięcia wolności, i wszelkich innych naydroższych i nayswiętszych praw człowieka, a to nie w innym celu, tylko ażeby ie na zawsze i niezłomnie ustalić i zapewnić; Lud więc Wenezuelski gotów iest zagrześć się raczej w gruzach własnych, niż dopuścić, ażeby Hiszpania lub inne iakiekolwiek państwo pod iarżmo niewoli skłonić go zdołało. —

Działo się i podpisano w pałacu Rządowym w Augustura dnia etc.

Simon Bolivar.

P. Kean jeden z najlepszych aktorów naszych ukazał się przed kilku dniami na scenie w teatrze Drurylane pierwszy raz po kłótni z autorem tragedji *The Italians*, która to kłótnia narobiła straszego hałasu podczas dwukrotnego tej tragedji wystawienia. Publiczność okazała niesmak Panu Kean grającemu w tragedji Ryszard III przez huczenie i sykanie, gdy innym aktorom poklaskiwała. Ustało to przecież, i widowisko zakończyło się dosyć spokojnie.

P. Dunne lekarz Angielski wydał przed niejakim czasem dzieło o szaleństwie, które trzem rozmaitym Monarchom ofiarował, z napisem: Szaleni doznają w paroxyzmach szaleństwa ukontentowania, które oni tylko czuć mogą.

ze Sztokolmu 4 Maia.

Dnia 1 Maia odbyła się tu zwykła uroczysta przejażdżka do zwierzynca. Król iehał z Królowną w pojeździe, a Królewic następcą tronu konno. Wszyscy prawie miłośnicy stolicy udali się tamże.

Wyszła już z druku nowa książka śpiewów kościelnych, wszakże bez zabronienia używania dawniejszych, komu się to podoba. Dozwolono drukować ją i sprzedawać wszystkim bez wyjątku drukarniom, byle cena arkusza $\frac{2}{3}$ szylinga nie przewyższała.

Jutro odprawi się przez Duchowieństwo krajowe wybór kandydatów na Arcybiskupstwo po zmarłym Arcybiskupie Lindholm. Z wybranych kandydatów Król mianuje Arcybiskupa.

Wyszło tu nowe urządzenie dla wojska, w znaczniejszej części na tryb Francuzki.

Mechanik Owen wynalazł tu dwie maszyny, z których jedna jest powozem, a druga saniami, mogące każda wiesić 12 i 15 osób, a poruszają się za pomocą pompy ogniowej. Dostał on wyłączny na pewną liczbę lat przywilej robienia tych machin, zabezpieczonych od wszelkich przypadków.

OBWIESZCZENIA

Radca Sekretarz Stanu.

Z polecenia IO. Xięcia Namiestnika Królewskiego uwiadomia poniżey wymienione osoby, które prosby swe do Rządu podały, iż takowe do właściwych Władz Rządowych tak w celu dokładniejszego objaśnienia rzeczy, jako też i załatwienia, w dniach niżej wyrażonych przesłanemi zostały.

Do Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.
Tadeusza Bossakowskiego d. 4 Maja N. 1932
Macieja Arndt d. 4 — N. 1934

Do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

Kajetana Łaniewskiego d. 4 Maja N. 1927
Franciszka Janowskiego d. 4 — N. 1929
Włościan ekonomii Sali-kowskiej d. 4 — N. 1933
Piekarzy miasta Brześcia d. 5 — N. 1998
Włościan wsi Krasnego Pola d. 7 — N. 2039
Bogusława Zado d. 10 — N. 2069
Wiktorji Kurnatowskiej d. 11 — N. 2088
Wółfa Leybusiowicza d. 11 — N. 2092
Włościan wsi Brodnia d. 12 — N. 2110
Pruszeckiego d. 12 — N. 2120

Do Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

Sumińskiego Tomasza d. 5 Maja N. 2001
Kolonistów kolonii Modze-rewo d. 12 — N. 2109
Murawskiego Woyciecha d. 12 — N. 2122
Goutfrieda Knoblauch d. 12 — N. 2132
Wilhelma Schiemann)
Johana Ziemmermann) d. 12 — N. 2121
Alexandra Bielskiego)
Waleryana Gawareck:)

Do Kommissyi Rządowej Woyny

Gravin kupca z Poznania d. 7 Maja N. 2095
w Warszawie dnia 18 Maja 1819 roku.

Generał Brygady

(podpisano) Kossecki.

Doniesienie Księgarskie.

W księgarni niżej wyrażonych znajduje się świeżo wyszłe dziełko pod tytułem: *Skotarz z Ebromny, Poema w czterech pieśniach p. Hieronima Kalńskiego*, cena expm. zł. 3

Zawadzki i Węcki.

Uprzywilejowani Drukarze i Księgarze Dworu Królestwa Polskiego.

DODATEK